

EIROPAS PARLAMENTS

2004

2009

Starptautiskās tirdzniecības komiteja

2008/2031(INI)

24.6.2008

ATZINUMS

Sniegusi Starptautiskās tirdzniecības komiteja

Ārlietu komitejai

par ES sankciju izvērtēšanu, kas ir daļa no ES pasākumiem un stratēģijām
cilvēktiesību jomā
(2008/2031(INI))

Atzinumu sagatavoja: *Vittorio Agnoletto*

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Starptautiskās tirdzniecības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Ārlietu komiteju savā rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. uzskata, ka cilvēktiesības ir būtisks aspekts tirdzniecības nolīgumu sarunu mandātā, ko Padome piešķir Komisijai, un ka Parlamentam vienmēr jāpiedalās šā mandāta noteikšanā, it īpaši ņemot vērā, ka Eiropas Savienībai ir nozīmīga loma cilvēktiesību un demokrātijas veicināšanā pasaulē, kā arī ņemot vērā to, ka ekonomiskās un politiskās sankcijas ir svarīgs instruments attiecībās ar valstīm, kas nevērtīgi izturas pret cilvēktiesībām;
2. aicina Komisiju pastāvīgi informēt Parlamentu par uzlikto sankciju ietekmi uz mērķu sasniegšanu un iesniegt priekšlikumus par iespējamām izmaiņām, ņemot vērā stāvokli attiecīgajā valstī;
3. uzskata, ka ir ārkārtīgi svarīgi iekļaut Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) saistošās darbinieku pamattiesības ikvienā turpmākā brīvās tirdzniecības nolīgumā (BTN) starp Eiropas Savienību un trešām valstīm;
4. atzīmē, ka tikai komerciālas sankcijas daudzos gadījumos ir izrādījušās ļoti neefektīvas, jo īpaši tad, ja tās nav piemērotas visā pasaulē un Apvienoto Nāciju Organizācijas pārraudzībā un kaitē vairāk civiliedzīvotājiem nekā to valstu valdībām, kurām sankcijas piemērotas;
5. uzskata, ka cilvēktiesību klauzulas būtisks elements un priekšnoteikums tirdzniecības nolīgumu parakstīšanai ar trešām valstīm ir tas, lai tirdzniecības partneri ratificētu galvenās SDO konvencijas, ANO konvencijas par nediskrimināciju un Konvenciju par sieviešu visu veidu diskriminācijas izskaušanu (*CEDAW*);
6. aicina Padomi un Komisiju sagatavot skaidru analīzi par jau piemēroto sankciju efektivitāti un to ietekmi uz ES tirdzniecības attiecībām;
7. uzskata, ka ES tirdzniecības sankcijām nav jāietekmē visa sabiedrība, bet ir vairāk jāattiecas uz to personu un privāto un/vai valsts uzņēmumu finansiālajām interesēm, kuriem ir tieša vai netieša ietekme uz cilvēktiesību un demokrātijas pārkāpumiem, neskarot iedzīvotājus un jo īpaši nozares, kurās valsts visnabadzīgākie iedzīvotāji nopelna iztiku;
8. uzskata, ka sankcijām ir jābūt vērstām arī uz tām ekonomikas nozarēm, kas valdībām, kuras pārkāpj cilvēktiesības, ir stratēģisks ieņēmumu avots, kas ļauj šīm valdībām turēties pie varas;
9. uzskata, ka, pieņemot ar sankcijām saistītus lēmumus, pirms sankciju piemērošanas un novērtējot pašreizējo sankciju efektivitāti, ES iestādēm cieši jāsadarbojas ar attiecīgās valsts pilsonisko sabiedrību un nevalstiskajām organizācijām;
10. uzskata, ka Eiropas Savienības sankciju piemērošanā un novērtēšanā cilvēktiesību pārkāpumiem principā ir jābūt svarīgākiem par jebkādu kaitējumu, ko sankciju

piemērošana izraisa Eiropas Savienības un tās pilsoņu tirdzniecības interesēm;

11. uzskata, ka, tā kā sankcijām ir ļoti svarīga simboliska loma cilvēktiesību atbalstīšanā (jo tās piemēro par konkrētiem, noteiktiem un smagiem cilvēktiesību pārkāpumiem), tās nebūtu jāatceļ, kamēr nav novērsts to piemērošanas cēlonis, neatkarīgi no šo sankciju ietekmes uz ES tirdzniecības interesēm;
12. uzskata, ka gadījumā, ja novērtējuma ziņojumā ir teikts, ka sankciju piemērošanai nav vēlamās ietekmes, sankciju veids ir jāmaina (piemēram, no vispārējām uz mērķtiecīgi vērstām);
13. aicina cilvēktiesību un demokrātijas klauzulu attiecināt uz visiem jaunajiem nolīgumiem starp Eiropas Savienību un trešām valstīm neatkarīgi no tā, vai tās ir rūpnieciski attīstītas valstis vai jaunattīstības valstis, un minēto klauzulu jo īpaši iekļaut tirdzniecības un nozaru nolīgumos;
14. uzskata, ka tirdzniecības sankcijas ir jāpapildina ar cita veida sankcijām, kuras nav saistītas ar tirdzniecību, — tādām metodēm kā lidojumu aizliegums, īpaši embargo (piemēram, ieroču importam), aizliegums ieceļot Eiropas Savienībā, finansiāli ierobežojumi, diplomātiski brīdinājumi, kultūras un sporta pasākumu boikots u. c.; turklāt uzsver, ka visām dalībvalstīm bez izņēmuma ir jāievēro piemērotās sankcijas;
15. atzinīgi vērtē to, ka ES vispārējo tarifa preferenču sistēma (VPS) paredz papildu tarifa preferences valstīm, kuras ir ratificējušas un īstenojušas dažādas konvencijas par cilvēktiesībām, darba tiesībām, vides aizsardzību un labu pārvaldību; tāpat uzsver, ka VPS paredz preferenču apturēšanu valstīm, kas šādas konvencijas nepiemēro;
16. mudina Komisiju un dalībvalstis neierosināt brīvās tirdzniecības nolīgumus un/vai asociācijas nolīgumus (arī tad, ja ir iekļautas cilvēktiesību klauzulas) ar to valstu valdībām, kurās saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Cilvēktiesību augstā pārstāvja biroja ziņojumiem ir izdarīti milzīgi cilvēktiesību pārkāpumi;
17. aicina Komisiju pārraudzīt tirdzniecības sankciju efektivitāti un kritērijus, ko izmanto to noteikšanai un atcelšanai, informēt Parlamentu par sasniegtajiem rezultātiem un iesniegt tam priekšlikumu par konsekvētāku stratēģiju sankciju piemērošanā valstīm, kuras pārkāpj cilvēktiesības, lai no vienas puses mazinātu *ad hoc* sankciju kaitīgo ietekmi un no otras puses vienlaikus palielinātu sankciju efektivitāti, ar attiecīgās valsts situācijas detalizētas un kompleksas analīzes palīdzību padarot sankcijas atbilstīgākas;
18. lūdz Komisiju novērtēt, vai sankcijas skar tos, kas ir atbildīgi, un vai izvēlētie termiņi ir adekvāti;
19. aicina gadījumos, kad sankcijas piemēro kādai jaunattīstības valstij, kura saņem jaunattīstības valstīm piešķirto ES palīdzību, par prioritāti principā izvirzīt mērķtiecīgas „viedās” sankcijas un nevis vispārīgās sankcijas, kas, loģiski spriežot, būtu pretrunā attīstības palīdzībai;
20. aicina Komisiju un Padomi novērtēt sankciju ietekmi uz attiecīgo valstu attīstības politiku un uz ES tirdzniecības politiku;

21. sankciju pasākumu novērtēšanā aicina ņemt vērā sankcijas, ko īsteno citas struktūras un valstis (it īpaši ASV), kuras visbiežāk tirgojas ar valstīm, kurām tiks piemērotas sankcijas;
22. aicina Komisiju uzsākt sarunas ar tām valstīm, kas rīkojas tā, lai mazinātu ES piemēroto sankciju efektivitāti valstī, kurā sankcijas ir piemērotas;
23. aicina Komisiju, īstenojot sankcijas attiecīgā reģionā, pastāvīgi sadarboties ar valstīm, kas robežojas ar valsti, kurai ir piemērotas sankcijas, gan sankciju veida noteikšanā, gan sankciju īstenošanā, kā arī tad, kad tiek novērtēta šo sankciju efektivitāte un ietekme uz visa reģiona tirdzniecības politiku.

REZULTĀTI GALĪGAJAM BALSOJUMAM KOMITEJĀ

Pieņemšanas datums	24.6.2008
Galīgā balsojuma rezultāti	+: 23 -: 1 0: 2
Deputāti, kas bija klāt galīgajā balsojumā	<i>Francisco Assis, Graham Booth, Carlos Carnero González, Daniel Caspary, Françoise Castex, Christofer Fjellner, Béla Glattfelder, Ignasi Guardans Cambó, Jacky Hénin, Syed Kamall, Marusya Ivanova Lyubcheva, Erika Mann, David Martin, Vural Öger, Georgios Papastamkos, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Tokia Saïfi, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Iuliu Winkler, Corien Wortmann-Kool</i>
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsojumā	<i>Vittorio Agnoletto, Jan Tadeusz Masiel, Salvador Domingo Sanz Palacio</i>
Aizstājēji (178. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsojumā	<i>Małgorzata Handzlik</i>